

Број: 311/2011-Д-02
Датум: 13.09.2011.

14 SEP 2011

ЈКП „Београдске електране“
Директору
Савски насип 11
11070 НОВИ БЕОГРАД

Поштовани,

У прилогу Вам достављамо Мишљење на Предлог одлуке о утврђивању цена за обрачун природног гаса за тарифне купце који сте нам доставили дописом од 07.09.2011. године (заведено у Агенцији под бројем 311/2011-Д-02 од 07.09.2011. године).

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Лубо Матић
Лубо Матић

[Handwritten signature]

У складу са чланом 66. став 5. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 84/04), а у вези са чланом 207 Закона о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 57/11), и чланом 12. тачка 8. Статута Агенције за енергетику Републике Србије („Службени гласник РС“, број 52/2005), Савет Агенције за енергетику Републике Србије, на 163. седници од 13.09.2011. године, разматрао је предлог цена природног гаса за тарифне ЈКП „Београдске електране“, Београд, и даје следеће

МИШЉЕЊЕ

1. ЈКП „Београдске електране“, Београд - трговац на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, доставило је својим дописом од 6.09.2011. године (заведено у Агенцији под бројем 311/2011-D-02 од 7.09.2011.) на мишљење предлог цена за обрачун природног гаса за тарифне купце којим су утврђене следеће цене:

Категорије купаца	Групе купаца	Тарифни став „енергент“ (дин/м ³)	Тарифни став „капацитет“ (дин/м ³ /дан/година)	Тарифни став „накнада по месту испоруке“ (дин/место испоруке/година)
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	41,06		1.158,23
	Остали купци	38,20	278,13	1.158,23

2. У поступку оцене оправданости трошкова пословања, који се, сагласно Закону о енергетици и Методологији за одређивање тарифних елемената за обрачун цена природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС“, 68/06, 1/07, 116/08 и 64/10), признају енергетским субјектима при образовању цена, Агенција је на основу приложене документације и података достављених уз предлог цена, утврдила да је ЈКП „Београдске електране“, Београд при образовању цена природног гаса за тарифне купце:

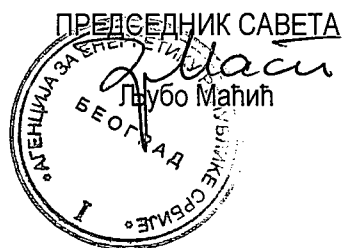
- обрачунао максимално одобрени приход за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца и извршио алокацију максимално одобреног прихода на тарифне елементе применом критеријума и мерила утврђених Методологијом за одређивање тарифних елемената за обрачун цена природног гаса за тарифне купце,
- исказао цене по тарифним ставовима на начин утврђен Тарифним системом за обрачун природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС“, 1/07).

3. Полазећи од наведених констатација и свеобухватне анализе приложене документације и података, Агенција је закључила да су елементи за утврђивање оправданих трошкова пословања који су, сагласно наведеној методологији, од утицаја на утврђивање максимално одобреног прихода за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца исказани реално и стога је мишљења да се могу сматрати оправданим.

4. Агенција препоручује енергетском субјекту, да у складу са стањем на тржишту природног гаса и ценовним паритетима, размотри могућност одобравања попушта у цени за поједине категорије и групе купаца, о чему треба да се донесе посебна одлука и обавести Агенција.

5. Ставови Агенције изнети у овом мишљењу, детаљније су образложени у анализи енергетско – техничких карактеристика система за природни гас, као и економско – финансијских показатеља и као аналитичка основа су прилог овог мишљења.

Број: 348/2011-Д-И/11
Београд, 13.09.2011. године

АНАЛИТИЧКА ОСНОВА

за оцену и давање мишљења о ценама природног гаса за тарифне купце

Уводне напомене

У складу са чланом 66. став 5. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 84/04), а у вези са чланом 207 Закона о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 57/11), ЈКП „Београдске електране“, Београд лиценцирани енергетски субјект за трговину на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, доставило је Агенцији за енергетику Републике Србије (Агенција) на давање мишљења предлог цена природног гаса за тарифне купце (допис заведен у Агенцији под 311/2011-D-02 од 7.09.2011. године).

У прилогу наведеног дописа достављен је предлог цена природног гаса трговца на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, попуњене табеле по захтеву Агенције и пратећа документација.

ЈКП „Београдске електране“, Београд је у претходном поступку, пре достављања поменутог предлога, извршио више корекција обрачуна и доставило Агенцији сва тражена образложења, документацију и додатне податке.

Полазне основе

Сви енергетско – технички и економско - финансијски подаци садржани у табелама које су, на захтев Агенције, приложене уз предлог цена за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, су коректно и свеобухватно приказани. Економско – финансијска анализа предложених цена односи се на анализу сваког појединачног елемента формуле за израчунавање максимално одобреног прихода за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, а према Методологији за одређивање тарифних елемената за обрачун цена природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС“, 68/06, 1/07, 116/08 и 64/10), као и на проверу исправности алокације максимално одобреног прихода на тарифне елементе, односно на правилност израчунавања цена по тарифним ставовима утврђеним Тарифним системом за обрачун природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС“, 1/07).

У поступку анализе економско – финансијских параметара у предлогу цена, узете су у обзир и следеће чињенице:

- Подносилац захтева има правну форму јавног предузећа и ималац је лиценци за обављање три енергетске делатности које издаје Агенција, а поред тога обавља и друге делатности;
- Подносилац захтева је у складу са чланом 19. Закона извршио интерно раздвајање књиговодствених рачуна по делатностима и саставио је и Агенцији доставио билансе стања и билансе успеха по делатностима, као и Извештај независног ревизора о извршеној ревизији финансијских извештаја подносиоца захтева за 2009. годину. Интерно раздвајање књиговодствених рачуна по делатностима извршено је на начин који Агенција оцењује као коректан и прихватљив. С тим у вези, сви подаци који су у економско – финансијским табелама наведени за 2009. годину, усклађени су са подацима из биланса стања и биланса успеха за 2009. годину за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца. Такође, алокација заједничких позиција биланса стања и биланса успеха, а које имају утицаја на формирање максимално одобреног прихода за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца извршена је коректно, односно подносилац захтева је коректно дефинисао кључеве за расподелу заједничких билансних позиција у регулаторном периоду и доставио Агенцији прихватљива образложења (рачунице) за одабране кључеве.

Општи подаци

Према подацима који се односе на почетак 2010. године, „Београдске електране“ обављају делатности дистрибуције природног гаса и управљања дистрибутивним системом, на полиетиленским гасоводима ниског притиска ($p < 6 \text{ bar}$), укупне дужине 320 km и на 4 мерно регулационе станице (MPC) широке потрошње и на једној регулационој станици (PC). Гас се преузима са 5 места, са 5 MPC-а, односно са дистрибуције Србијагаса.

Такође, према подацима који се односе на почетак 2010. године, на гасоводу ниског притиска ($p < 6 \text{ bar}$) постоји 3.284 активних купаца, од којих су 3.159 *домаћинства*, а 125 *остали корисници*.

Количине природног гаса планиране за продају

Методологијама је предвиђено да је Енергетски биланс Републике Србије, односно подаци који служе за његово доношење или документа на основу којих се он доноси, основа за прихватање података о количинама природног гаса. Влада Републике Србије је Енергетски биланс за 2010. годину усвојила у децембру 2009. године. У Енергетском билансу је за Београдске електране предвиђена количина од (5.387.000 m³). Тарифни елементи за 2010. год. су утврђивани на основу количине из техничких табела правила информисања (5.294.730 m³), имајући у виду да се ради о дистрибутеру који до сада није имао регулисану цену и да је радио по ценама Србијагаса, да би се избегле могуће последице корекционог фактора који би се утврђивао у следећем регулаторном периоду, а на основу података из реализације за три квартала 2010. год.

Трошкови који улазе у обрачун максимално одобреног прихода Београдских електрана за енергетску делатност Трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца,

расподељују се на основу података о планираним количинама природног гаса, максималној дневној потрошњи и броју места испоруке на којима ће се у 2010. години продавати природни гас тарифним купцима прикљученим на дистрибутивни гасовод Београдских електрана.

Тарифни елемент „енергент“ за 2010. год. – 5.190.908 m³ је укупна планирана количина природног гаса за испоруку тарифним купцима у 2010. години. Тарифни елемент „енергент“ је правилно израчунат и износи по групама, у Категорији 1- 4.032.185 m³ за *домаћинства* и 1.158.723 m³ за *остале купце*.

Тарифни елемент „капацитет“ за 2010. год.- 43.914 m³/дан/год. је утврђен на основу података о испорученим месечним количинама из 2009. године тарифним купцима. Тарифни елемент „капацитет“ је правилно израчунат и износи по групама, у Категорији 1, за *домаћинства* 40.122 m³/дан/год., за *остале купце* 3.792 m³/дан/год.

Тарифни елемент „место испоруке“ за 2010. год. – 3.419 за трговца на мало је израчунат као средња вредност броја активних прикључака (односно активних купаца) на почетку и на крају регулаторног периода. Београдске електране су планирале да се у току регулаторне 2010. год. на дистрибутивну мрежу прикључи 165 нових купаца. До краја године би се активирало у Категорији 1 - нових 165 места испоруке за купце из групе *домаћинства*.

Средњи број места испоруке у категорији 1 - износи 3.419 (*домаћинства* 3.294 и *остали* купци 125).

Оперативни трошкови

Економско – финансијска анализа оперативних трошкова уважила је пројектовану стопу инфлације за 2010. годину од 6,0%, као и да је планирана продаја природног гаса у регулаторном периоду за 12,9% већа у односу на остварење у претходној години, а што све има утицаја на планиране оперативне трошкове у регулаторном периоду.

Укупни оперативни трошкови који учествују у формирању максимално одобреног прихода за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца планирани су у регулаторном периоду у износу од 3.911.000 динара (за 3,0% више у односу на остварење у претходној години) и њихова структура је приказана у следећој табели:

(у 000 динара)

Р/б	Позиција	Биланс успеха за 2009. годину	Планирано за 2010. годину	Индекс
1	2	3	4	5 (4/3)
1.	Трошкови материјала	12	14	116,7%
1.1.	Трошкови материјала за израду			
1.2.	Трошкови осталог материјала (режијског)	7	7	100,0%
1.3.	Трошкови горива и енергије	5	6	120,0%
2.	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	3.255	3.166	97,3%
2.1.	Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	2.528	2.563	101,4%
2.2.	Трошкови пореза и доприноса на зараде и	460	466	101,4%

	накнаде зарада на терет послодавца			
2.3.	Трошкови накнада по уговору о делу			
2.4.	Трошкови накнада по ауторским уговорима			
2.5.	Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима			
2.6.	Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	35	35	100,0%
2.7.	Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	7	7	100,0%
2.8.	Остали лични расходи и накнаде	225	95	42,2%
3.	Трошкови производних услуга	92	98	106,5%
3.1.	Трошкови услуга на изради учинака			
3.2.	Трошкови транспортних услуга	86	91	105,8%
3.3.	Трошкови услуга одржавања			
3.4.	Трошкови закупнина			
3.5.	Трошкови сајмова			
3.6.	Трошкови рекламе и пропаганде	6	7	116,7%
3.7.	Трошкови истраживања			
3.8.	Трошкови развоја који се не капитализују			
3.9.	Трошкови осталих услуга			
4.	Нематеријални трошкови	330	330	100,0%
4.1.	Трошкови непроизводних услуга	7	8	114,3%
4.2.	Трошкови репрезентације	6	7	116,7%
4.3.	Трошкови премија осигурања			
4.4.	Трошкови платног промета	40	43	107,5%
4.5.	Трошкови чланарина	96	96	100,0%
4.6.	Трошкови пореза	8	3	37,5%
4.7.	Трошкови доприноса			
4.8.	Остали нематеријални трошкови	173	173	100,0%
5.	Део резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених а који се исплаћују у регулаторном периоду	107	303	283,2%
6.	Укупно (1 + 2 + 3 + 4+5)	3.796	3.911	103,0%

Као полазна основа за оцену оправданости оперативних трошкова у регулаторном периоду коришћени су остварени оперативни трошкови у претходној години, а чију оправданост Агенција није ценила, јер нису биле примењене цене природног гаса за тарифне купце по тарифном систему.

Економско – финансијска анализа појединачних оперативних трошкова нарочито је фокусирана на трошкове код којих је предвиђено значајније повећање у регулаторном периоду у односу на остварење у претходној години и који су планирани у значајнијем апсолутном износу, а то су:

- „Део резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених а који се исплаћују у регулаторном периоду“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 303.000

динара (за 183,2% више у односу на остварење у претходној години). Подносилац захтева је планирао износ на основу стварног броја запослених који остварују право на јубиларну награду у регулаторном периоду, па се планирана висина овог трошка у регулаторном периоду може сматрати оправданом и прихватљивом.

- „Трошкови добровољног додатног пензијског и инвалидског осигурања“ и „Трошкови услуга за хуманитарне, научне, спортске и културне циљеве“ нису планирани у регулаторном периоду.

На основу свега напред наведеног, предложени оперативни трошкови у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Трошкови амортизације

Трошкови амортизације планирани су у регулаторном периоду за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца у износу од 49.000 динара.

Трошкови амортизације постојећих средстава планирани су у регулаторном периоду у износу од 49.000 динара (у истом износу у односу на остварење у претходној години), а трошкови амортизације средстава која ће бити активирани у регулаторном периоду нису планирани.

Према општем акту о рачуноводству и рачуноводственим политикама подносиоца захтева, трошкови амортизације се обрачунавају пропорционалном методом у процењеном корисном веку трајања средстава, а што је у складу са Методологијом.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови амортизације у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

План улагања

Нису планирана улагања у регулаторном периоду за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца.

Трошкови набавке природног гаса

Трошкови набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке планирани су у регулаторном периоду у износу од 173.857.000 динара.

У обрачуну трошкова набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке примењена је цена по тарифном ставу "енергент" трговца природним гасом ради снабдевања тарифних купаца која укључује и трошкове коришћења транспортног система за природни гас у износу од 32,97 дин/м³ и цена по тарифном ставу "капацитет" трговца природним гасом ради снабдевања тарифних купаца у износу од 62,70 дин/м³/дан/година.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса

Трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса планирани су у регулаторном периоду у износу од 32.720.000 динара и правилно су обрачунати у складу са Методологијом.

Планирани трошкови коришћења дистрибутивног система укључују трошкове коришћења сопственог дистрибутивног система у износу од 26.251.000 динара и трошкове коришћења туђег дистрибутивног система ЈП „Србијагас“, Нови Сад у износу од 6.469.000 динара који су правилно обрачунати применом цене по тарифном ставу „енергент“ у износу од 0,81 дин/м³ и цене по тарифном ставу "капацитет" у износу од 49,77 дин/м³/дан/година.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Накнада на име ризика наплате потраживања

Накнада на име ризика наплате потраживања планирана је у регулаторном периоду у износу од 4.297.000 динара (2,0% од износа максимално одобреног прихода обрачунатог не узимајући у обзир накнаду на име ризика наплате потраживања у регулаторном периоду) и може се сматрати оправданом и прихватљивом.

Максимално одобрени приход

Максимално одобрени приход у регулаторном периоду према предлогу подносиоца захтева приказан је у следећој табели:

(у 000 динара)

Редни број	Позиција	Скраћенице	Износ
1.	Оперативни трошкови	ОТ _г	3,911
2.	Трошкови амортизације	А _г	49
3.	Трошкови набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке	НПГ _г	173,857
4.	Трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса	ТД _г	32,720
5.	Накнада на име ризика наплате потраживања	НРП _г	4,297
6.	Корекциони елемент	КЕ _г	
	Максимално одобрени приход:	МОП _г	214,834

Цене природног гаса за тарифне купце

Алокација предложеног максимално одобреног прихода предметне енергетске делатности на тарифне елементе (односно израчунавање цена по тарифним ставовима) извршено је у складу са Тарифним системом за обрачун природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС“, 1/07).

Ради целовитог сагледавања економско – финансијских ефеката који су последица обрачуна цена природног гаса за тарифне купце подносиоца захтева, у наставку је приказан упоредни преглед постојећих и предложених тарифних ставова и просечних цена природног гаса за тарифне купце, уз напомену да подносилац захтева од 01. фебруара 2010. године примењује цене чији је износ на нивоу цена које примењује ЈП „Србијагас“, Нови Сад и које нису образоване на основу трошкова подносиоца захтева, како је то прописано Методологијом:

Категорије Корисника	Групе корисника	Тарифни став „енергент“ (дин/м ³)		Тарифни став „капацитет“ (дин/м ³ /дан/година)		Тарифни став „накнада по месту испоруке“ (дин/место испоруке/година)	
		Постојеће цене	Предложене цене	Постојеће цене	Предложене цене	Постојеће цене	Предложене цене
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	31,97	41,06			2,873,76	1,158,23
	Остали корисници	31,02	38,20	150,32	278,13	2,873,76	1,158,23

Категорије корисника	Групе корисника	Просечне остојеће цене у дин/м ³	Просечне предложене цене у дин/м ³	Индекс
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	34,01	42,00	123,5
	Остали купци	32,27	39,24	121,6
Просечна цена у дин/м ³		33,76	41,39	122,6

Напомена: Просечна цена прерачуната у дин/м³ која је приказана у табели има искључиво информативни карактер (ради упоредивости података).